

Cepol kurz č. 42/2021 Ľudské práva a policajná etika - Step 1

V dňoch 25. – 29. 10. 2021 prebiehal v Slovinsku Cepol kurz č. 42/2021, ktorý bol primárne zameraný na posilnenie dodržiavania a ochrany základných ľudských práv, ako aj etické správanie, integritu a profesionalitu v policajnej práci, a to pri paralelnom zvyšovaní legitímnosti a efektívnosti policajnej práce. Na uvedenom kurze aktívne participovala **mjr. PhDr. Elena Nikolajová Kupferschmidtová, PhD.** z Katedry jazykov Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

Kurz oficiálne zahájili hlavní organizátori – **Franco Vrtič** (Senior Independent Police Inspector, Maribor Police Directorate) a **Egidij Glavič** (Activity Manager Assistant, Slovene CEPOL Head of National Unit). Následne, prvú časť kurzu o základných ľudských právach v policajnej práci odborne zastrešoval **Gerhard Habeler** z Rakúska (Senior Police Officer, Federal Ministry of Interior, Sicherheitsakademie). V rámci úvodného workshopu bol prezentovaný súbor základných ľudských práv, ktoré sú najčastejšie predmetom sporov v rámci výkonu policajnej práce. Samotnému workshopu predchádzala individuálna práca účastníkov, keďže súčasťou workshopu bola aj práca so zadaniami, ktoré bolo nevyhnutné vypracovať vopred. Išlo predovšetkým o vypracovanie odpovedí na otázky k jednotlivým prípadovým štúdiám a nachádzanie korelácií medzi základnými ľudskými právami a možnými porušeniami uvádzaných práv z pohľadu právnych systémov a legislatívnej úpravy v krajinách pôvodu účastníkov kurzu. Integrálnou súčasťou úvodných teoretických častí bolo aj predstavenie rámca povinností a nárokov ohľadom základných ľudských práv z pohľadu štátu a oboznámenie účastníkov s minimálnymi štandardmi, ktoré sú prítomné v primárnej legislatíve EÚ a zároveň nepretržite premietané v rámci sekundárnej legislatívy EÚ. Nevyhnutnou súčasťou bola reflexia uvedených minimálnych štandardov v rámci krajín pôvodu účastníkov kurzu. Interaktívnymi zadaniami bola zároveň stimulovaná prvá spoločná aktivita účastníkov kurzu, počas ktorej mali účastníci možnosť zdieľať názory, uvádzať praktické ukážky, podeliť sa o osvedčené postupy a diskutovať o možnostiach zvyšovania povedomia o základných ľudských právach medzi príslušníkmi policajných zložiek. Uvedený teoretický blok sa nezaobišiel bez prezentácie prípadových štúdií, na ktorých bolo demonštrované príkladné dodržiavanie základných ľudských práv v rámci policajných zákrokov naprieč Európou. Niektoré prezentované prípadové štúdie podnietili búrlivú diskusiu a poskytli priestor pre reflexiu policajných postupov v širšom európskom, resp. medzinárodnom kontexte. S ohľadom na skutočnosť, že zaužívané postupy sú naprieč krajinami rôznorodé, uvedená téma bola ústredným prvkom aj nasledujúcich blokov.

Prekvapujúcu tému – tzv. *whistle-blowing* v rámci policajných štruktúr, prezentovala **Erica Maria Umbricht** zo Švajčiarska, ktorá v rámci svojej prednášky predstavila všeobecný teoretický rámec zameraný na definovanie tzv. *whistle-blowing*, keďže vo väčšine krajín EÚ nie je tento koncept súčasťou národných právnych systémov, a teda nie je právne ošetrený.

Ďalším z prednášajúcich bol profesor **Branko Lobnikar** z Univerzity v Maribore, ktorý prezentoval vedecký prístup k meraniu integrity príslušníkov Policajného zboru naprieč krajinami EÚ. V rámci svojej prezentácie predstavil empirický výskum založený na zozbieraní odpovedí od jednotlivcov – príslušníkov Policajného zboru, ktorí subjektívne

hodnotili stav, či spokojnosť so svojou prácou, prípadne reflektovali na policajné postupy zaužívané v rámci jednotlivých krajín. Odpovede sa pohybovali na stupnici od 1 do 5. Výsledkom prezentovaného výskumu bola skutočnosť, že integrita príslušníkov Policajného zboru je merateľná.

Následne, **Franc Virtič** predstavil možnosti posilňovania integrity a etických prístupov v rámci policajnej organizácie. Praktickými ukážkami zároveň priblížil výzvy, s ktorými sa potýka polícia v Slovinsku a vyzval účastníkov kurzu na širšiu diskusiu. Po uvedenom bloku opätovne vystúpil **Gerhard Habeler**, ktorý sa vo svojej prednáške venoval téme prevencie a boja proti trestným činom z nenávisti. Účastníci kurzu poukázali na aktuálne pretrvávajúce negatívne vnímanie príslušníkov pôsobiacich v tzv. prvej línii a na postupy uplatňované voči útočníkom, ktorí napádajú zdravotnícky personál, policajtov, či iných príslušníkov ozbrojených zložiek. V rámci diskusie sa vyjadrilo niekoľko účastníkov, ktorí mali praktické a osobné skúsenosti s uvedeným typom trestnej činnosti.

Na tému trestných činov z nenávisti nadviazal **Jan Elerman** z Europolu, ktorý pútavým spôsobom predstavil iniciatívy a aktivity Europol-u v oblasti ochrany osobných údajov. Emotívnym spôsobom poukázal na hrozby internetového priestoru a sociálnych sietí a možnosti boja proti zneužívaniu sociálnych platforiem na trestnú činnosť. Upozornil na prebiehajúce projekty a aktivity Europolu a vyzval na aktívnu spoluprácu. Téme ochrany osobných údajov bola venovaná značná časť kurzu.

Súčasťou posledných častí programu bolo predstavenie zadaní na nasledujúcu časť kurzu (Step 2), ktoré je potrebné individuálne vypracovať do 14. februára 2022.

Samotný kurz však nebol iba predprípravou na nasledujúcu časť kurzu (Step 2), ale bol aj platformou, ktorá umožnila účastníkom kurzu reflektovať a diskutovať o páľčivých témach súčasnosti a oboznámiť sa s rôznorodosťou hodnôt, presvedčení, právneho nastavenia i kultúrnych pohľadov na prácu polície. Zároveň, komparáciou vzťahov medzi integritou, etikou a základnými právami v každodennej práci polície mali účastníci kurzu možnosť demonštrovať rôznorodosť percepcie a kultúrneho pozadia práce v policajných zložkách naprieč krajinami EÚ. Široké spektrum účastníkov taktiež podnietilo nadviazanie nových kontaktov

s príslušníkmi polície z rôznych členských štátov EÚ.

mjr. PhDr. Elena Nikolajová Kupferschmidtová, PhD.
Katedra jazykov
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: elena.nikolajova@akademiapz.sk